

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΗΣ «ΣΚΙΑΔΟΣ»

(Gartenlaube).

Η γερμανική περιοδική δημοσιογραφία ἀπώλεσε πρό διάλιγων νήμερδην ἔνα τῶν δημοτικωτέρων, γνωστότερων καὶ προσφιλεσέρων αὐτῆς ἐκδοτῶν. Τῇ 23 Μαρτίου ἐν. ἔτ. ἀπεβίωσεν ἐν Λειψίᾳ τὸ 63^ο ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ ἄγων δ' Ἐργέστος Keil, ἴδιοκτήτης καὶ διευθυντὴς τοῦ γνωστοῦ παγκοσμίου γερμανικοῦ περιοδικοῦ συγγράμματος, τῆς Σκιάδος (Gartenlaube), ἡς ἡ ἑδομαδιαία ἐκδοσίς, ἀνερχομένη εἰς 500,000 ἀντιτύπων, μαρτυρεῖ τὴν δημοτικότητα καὶ τὴν εὔρεταιν κυκλοφορίαν τοῦ δημοφιλοῦ περιοδικοῦ.

Ο Ἐργέστος Keil τὰ πρῶτα έγραψε ἐν τῷ δημοσιογραφικῷ αὐτοῦ δίῳ ἐποιήσατο κατὰ τὸ θυελλῶδες ἐκεῖνο ἔτος τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐπαναστάσεων, τὸ 1848. Ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν ἰδεῶν ἐκείνων καὶ τῶν αἰσθημάτων, δρός ὁν ἐνεπένετο κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἡ νέα Γερμανία ἐξέδωκε τὸν Φάρον (Leuchtturm), πολιτικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ὑποθάλπον τὰς ἀρχούσας τότε παρὰ τῷ γερμανικῷ ἔθνεις τάσεις, κηρύττον τὴν ἑνότητα τῆς Γερμανίας ὑπὸ θεσμοὺς ἐλευθέρους, τὴν κατάργησιν τῶν προνομίων, ἀτινα ἐπὶ τοσοῦτον ἐκώλυσον τὴν κοινωνικὴν καὶ πολιτικὴν τῆς πατρίδος αὐτοῦ ἀνάπτυξιν. Μετὰ τὸ νυαγίον τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1848 ὁ Φάρος καταδιωχθεὶς ὑπὸ τῶν γερμανικῶν κυβερνήσεων, ἔπαισεν ἐκδιδόμενος, ἐνῷ διευθυντὴς αὐτοῦ καθείρχητη ἐν εἰρητῇ ἔνεκα τῶν φιλελευθέρων αὐτοῦ πολιτικῶν φρονημάτων.

Μετὰ τὴν ἀπότισιν τῆς ποιηγῆς αὐτοῦ δέ τέως διευθυντὴς τοῦ Φάρου συγέλαχε σχέδιον εὐρύτερον καὶ κοινωφελέστερον· ἡ ἐλευθερία τοῦ λόγου ἦτο κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἡκιστα εὐάρεστος παρὰ τὰς γερμανικαῖς κυβερνήσεις, ἡ δὲ αὐστηρότης τοῦ περὶ τύπου νόμου ἦτο οὐσιῶδες κώλυμα διὰ τὴν ἐκ νέου ἐκδοσιν τοῦ φιλελευθέρου περιοδικοῦ.

Οντως ἔθεμελιόθη ἡ Σκιάδος, ἑδομαδιαίον οἰκογενειακὸν φύλλον, ἀπέχον ἵδιας πάσης συζητήσεως περὶ τῆς ἐνεργοῦ πολιτικῆς, χρήσιμον ἀνάγνωσμα διὰ πᾶσαν τάξιν καὶ διὰ πᾶσαν ἡλικίαν, προσφιλές ἐν τῷ μεγάρῳ τοῦ πλουσίου ἀστοῦ, πολύτιμον ἐν τῇ καλύβῃ τοῦ χωρικοῦ. Οὐδενὸς ἐστέρει καὶ οὐδενὸς ἐστερεῖτο· αἱ στήλαι αὐτοῦ ἐκοσμοῦντο διὰ τῶν ἀρθρῶν τῶν δημοτικῶτέρων συγγραφέων τῆς Γερμανίας ὑπὸ περιβολὴν δημοτικὴν καὶ τοῦ πᾶσι καταληπτὸν ὕφος διειδόντο διὰ τῆς Σκιάδος αἱ δρθιφρογέστεραι τῶν ἴδεδην, καθισταντο προσιτὰ εἰς πάντας τὰ πορίσματα τῆς νέας ἐπιστήμης. Οὐδεὶς συναγωνισμὸς, εἴτε ὑπὸ τῆς πολιτείας, εἴτε ὑπὸ διεσθιδρομικῶν στοιχείων ὑποστηρίζομενος, ἡδυνάθη νὰ κλονίσῃ τὴν ὑπόληψιν καὶ τὴν δημοτικότητα τοῦ περιοδικοῦ τῆς Λειψίας, τὸ δρόσιον ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος ἐξηπλούντο εἰς ἀπάσας τὰς γω-

νίας τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου. Ο διευθυντὴς ἀποῦ ἐκέπτη πλήρη τὴν εἰδικότητα ἐκείνην, τὴν ἀπαιτουμένην διὰ τὰς τοιαύτας ἐπιχειρήσεις· διευθυντὴς ἐνὸς περιοδικοῦ συγγράμματος δὲ δρεῖται νὰ δημοσιεύῃ ἀπλῶς τὰς προσωπικὰς αὐτοῦ σκέψεις, ἀποκλειστικῶς κατὰ τὰς ίδιας συμπαθείας· δρεῖται νὰ ἔχῃ ἴδιας ὑπὸ ὅψιν τὸ δημόσιον, τὰς τάσεις, τὴν καλαισθήσιαν τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς του, χάριν τῶν δροίων ἐκδίδει τὸ περιοδικὸν αὐτοῦ σύγγραμμα. Εἰς τὴν αὐστηρὰν τήρησιν τῶν κανόνων τούτων ἡ Σκιάδος δρεῖται τὴν ἐξάπλωσιν αὐτῆς ἀπανταχοῦ τῆς γῆς, δροὶς διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους τοσοῦτον διεδόθη καὶ κατέστη δημοτικὸν ἔτερον ἐπίσης περιοδικὸν τῆς Εὐρώπης σύγγραμμα, ἡ γαλλικὴ Ἐπιθεώρησις τῷδε Κόδσμωρ, πρόγραμματι οὐδεμίαν ἀκολουθοῦσα ωρισμένην ἐπιστημονικὴν ἢ πολιτικὴν τάσιν, προσπαθοῦσα δὲ νὰ καθίσταται δείποτε ἀρεστὴ εἰς ἀπάσας τὰς τάσεις καὶ εἰς ἀπάσας τὰς ἀποχρώσεις τῆς κοινωνίας.

Τὸ πένθος, τὸ δρόσιον ἐξεδήλωσεν ὅλος σχεδὸν δέ τύπος τῆς Γερμανίας ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ διευθυντοῦ τῆς Σκιάδος, εἶναι ἐναργῆς ἐκτίμησις τῶν ὑπηρεσιῶν, τὰς δροίας προστήνεγκεν εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ δημοσίου πνεύματος ἐν Γερμανίᾳ τὸ περιοδικὸν σύγγραμμα, τὸ δρόσιον μετὰ τοσούτης εὐφυΐας καὶ ίκανότητος ἐπὶ τριακονταετίαν περίπου διηγέρειν καὶ προήγαγεν δέ πρό τινων ἡμερῶν ἀποθανόν πρῶτος αὐτοῦ ἰδρυτὴς Ἐργέστος Keil. *

ΠΩΣ ΔΙΗΓΗΘΗ Ο ΧΑΛΗΜ-ΕΦΕΝΤΗΣ

τὴν ὑπόθεσην τῆς Νόρμας, ἣν εἶδε παρεστανομένην ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ο Χαλήμ-Ἐφέντης, οστις τώρα κοιμᾶται τὸν αἰώνιον ὑπνον ἔν τινι τῶν παρὰ τὸν Βόσπορον κοιμητηρίων, ἔχων ὡς μνῆμα στήλην σφρικοστεφῆ καὶ κυπάρισσον οὐρανομάκην, ἢν ἀνήρ οὐψηλὸς περιωπῆς, κατέχων διάσημον θέσιν καὶ προσφιλέστατος χρηματίσας τῷ ὑψίστῳ ἀρχοντι.

Ο Χαλήμ-Ἐφέντης παρευρέθη ποτὲ εἰς τὴν παράστασιν τῆς Νόρμας ἐν τῷ θεάτρῳ Ναούμι ἐν Κωνσταντινουπόλει. Τὰ πάντα ἥρεσαν αὐτῷ τὰ ὠραῖα δένδρα τῆς πρώτης πράξεως· ἡ ἀνατέλλουσα σελήνη· κυρίως δὲ τὰ κοράσια παρουσιάζοντα τὸ πρόσωπον ἀνευ γιασμακίου. Ἀλλ' ὁ Χαλήμ-Ἐφέντης ἦτο, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ἀνήρ πεπαιδευμένος καὶ ἔξυπνος, καὶ, ὡς ἐπισκεψθεὶς πολλάκις τὸν Καραγιώζην καὶ τὸν Χατζηκιβάτην, ἐγίνωσκεν, διτὶ καὶ ἡ παράστασις, εἰς ἣν ἡδη παρευρίσκετο, ἔχει ὑπόθεσην τινα. Ἐπέστησε λοιπὸν τὴν προσοχὴν ἵνα καὶ αὐτὸς ἐννοήσῃ καὶ εἰς ἄλλον δυνηθῇ νὰ διηγηθῇ τὴν ὑπόθεσιν, ὥστε νὰ μὴ θεωρηθῇ ὡς ἐν τῷ θεάτρῳ λίθος ἐπὶ λίθου καθήμενος. Καὶ ὅντως εύθὺς